

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มีนักการศึกษาและนักวิจัยเป็นจำนวนมากที่พยายามศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะนำผลที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศมากขึ้น การวิจัยในช่วงแรกจึงออกมาในรูปของการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) หรือกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์อันเป็นผลจากวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนต่างๆ เนื่องจากในช่วงระยะเวลาดังกล่าวได้มีทฤษฎีการเรียนการสอนแบบต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย เช่น วิธีสอนแบบครูเงียบ (the silent way) วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (community language learning) และวิธีสอนแบบชักชวน (suggestopedia) เป็นต้น การวิจัยเหล่านี้มีรูปแบบตามอย่างการทดลองทั่วไปคือ ควบคุมตัวป้อน (input) ในกระบวนการเรียนการสอน เช่น นักเรียน ครู วิธีการสอน หรือวัสดุการสอน แล้วเปรียบเทียบผลโดยดูจากผลลัพธ์ (output) คือ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน (achievement) ของนักเรียน (Michael H. Long 1980: 1-2)

ในการวิจัยเชิงทดลองดังกล่าว มักจะไม่เน้นการสังเกตห้องเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อตัดสินความแตกต่างที่แท้จริงระหว่างตัวแปร 2 ตัวคือ วิธีสอนวิธีหนึ่งกับอีกวิธีหนึ่งหรือตัดสินว่าวิธีสอนทั้ง 2 วิธี แตกต่างกันจริงหรือไม่ ดังนั้นแม้ผลการทดลองจะแสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดย 2 วิธีที่แตกต่างกันนั้นมีผลสัมฤทธิ์ต่างกัน ผู้ทดลองก็ไม่สามารถอธิบายความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์นั้นได้ (N.M. Spada 1987: 138) นอกจากนี้ ปัญหาในการวิจัยที่เป็นารทดลองเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่ผู้วิจัยมักประสบคือ

ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนได้อย่างแท้จริง เช่น ในวิธีสอน ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญ อาจมีวิธีหรือเทคนิคที่คล้ายคลึงหรือซับซ้อนแฝงอยู่ หรือบางครั้ง การวิจัยในทำนองเดียวกันกลับให้ผลสรุปที่ตรงกันข้าม ไมเคิล เอช ลอง (Michael H. Long 1980: 3) ได้สรุปว่า การวิจัยเชิงทดลองเหล่านี้ได้มองข้าม ปัจจัยที่สำคัญที่สุดอันหนึ่งของการเรียนการสอน นั่นคือกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายใน ห้องเรียน โดยที่สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเหล่านี้เปรียบเสมือนอยู่ใน "กล่องดำ" (black box) ที่ไม่สามารถมองเห็นได้ ดังนั้นข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการวิจัยการเรียน การสอนภาษานั้น ควรได้มาจากการสังเกตการแสดงผลออก (performance) ของครูและนักเรียนซึ่งเกิดขึ้นจริงในห้องเรียน

สมิตรา อังวัตกุล (2535: 93-94) ได้กล่าวถึงความสำคัญของห้องเรียน กับการเรียนรู้ภาษาว่า พัฒนาการทางภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาแรกหรือภาษาที่ 2 ย่อมเกิดขึ้น ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน ถึงแม้ว่า ห้องเรียนจะไม่สามารถให้สถานการณ์การสื่อสาร ที่แท้จริงเหมือนโลกภายนอก แต่ห้องเรียนก็สามารถให้สถานการณ์จำลองที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ ฝึกฝนความสามารถในการสื่อสารด้านภาษา เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเช่นในประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่า ห้องเรียน เป็นสถานที่ที่เป็นทางการในการเรียนภาษา สิ่งแวดล้อมอื่นๆ ถือว่าไม่เป็นทางการ พัฒนาการ ทางภาษาอังกฤษจึงเกิดขึ้นในห้องเรียนมากกว่านอกห้องเรียน ปรินต์ต่างๆ ในชั้นเรียน จึงมีความสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียนในประเทศไทยมาก และด้วยเหตุที่ ห้องเรียนเป็นแหล่งที่นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้อาษา มาก จึงเป็นที่ที่เหมาะสมกับการสังเกต มากที่สุด

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า นักวิจัยจำนวนมากได้เห็นความสำคัญของสิ่งที่เกิดขึ้นใน ห้องเรียนและมีการศึกษากันอย่างจริงจัง จึงได้มีการวิจัยที่เรียกว่า "การวิจัยที่เน้นห้องเรียน เป็นศูนย์กลาง" (classroom-centered research or CCR) เกิดขึ้น โดยให้ความสำคัญ กับกระบวนการ (process) ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน แทนการศึกษาเพียงตัวป้อน ทางภาษา (input) และผลลัพธ์ (output) เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อที่จะทำให้สามารถมองเห็น

ความเป็นไปที่แท้จริงของสภาพการเรียนการสอน ช่วยให้เห็นปัญหาและสามารถแก้ไข
ปัญหาได้ตรงประเด็นมากขึ้น การวิจัยที่เน้นห้องเรียนเป็นศูนย์กลางนี้จึงเป็นแนวโน้มการวิจัย
ที่ได้รับความสนใจและมีผู้นำไปใช้อย่างแพร่หลาย

ริชาร์ด แอล ออลไรท์ (Richard L. Allwright 1983: 191) ได้ให้
คำจำกัดความการวิจัยในชั้นเรียนไว้พอสรุปได้ว่า เป็นการวิจัยที่พยายามศึกษาสิ่งที่เกิดขึ้น
จริงในชั้นเรียนเมื่อนักเรียนและครูมาอยู่ร่วมกัน โดย ออลไรท์ มีความเห็นว่า กระบวนการ
ต่างๆที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่ควรศึกษา เช่น เหตุใดนักเรียนบางคนจึงมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
มากหรือน้อยกว่าคนอื่นๆ และพฤติกรรมดังกล่าวจะมีผลต่อการเรียนรู้ภาษาของเขาหรือไม่
อย่างไร นอกจากนี้ ออลไรท์ ยังได้กล่าวถึงความสำคัญในการศึกษาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนว่า
"ผู้เรียนเป็นบุคคลที่น่าสนใจเท่าๆ กับครู เนื่องจากเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยตรง
ดังนั้นนักวิจัยจึงควรศึกษาอย่างใกล้ชิดว่า ผู้เรียนทำอะไรบ้างในชั้นเรียน หรือมีพฤติกรรม
การเรียนเป็นอย่างไร ซึ่งอาจทำได้โดยเข้าไปสังเกตในชั้นเรียนจริงๆ"
(Richard L. Allwright 1988: 172)

เครก โชครอน (Craig Chaudron 1986: 709) ได้กล่าวถึงตัวแปรที่
นักวิจัยซึ่งเน้นชั้นเรียนเป็นศูนย์กลางพบว่า มีความสำคัญต่อการเรียนภาษา คือ การใช้
โอกาสในการพูด (turn taking) ในห้องเรียน การสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน
(communicative negotiation) และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ในชั้นเรียน
นอกจากนี้ เครก โชครอน ยังมีความเห็นสอดคล้องกับ ริชาร์ด แอล ออลไรท์ (Richard L.
Allwright 1980:110) ว่า ควรให้ความสนใจต่อผู้เรียน เนื่องจากเป็นผู้ที่ควบคุม
การเรียนรู้อย่างเต็มที่ของตนเองโดยตรง และเสนอแนะให้ศึกษาว่า การที่ผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มการสนทนา
(learners' own initiatives) ฝึกพูดภาษาหลายๆ (productivity) และใช้กลวิธี
ในการเรียนรู้ในชั้นเรียน เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้มากกว่า การที่ผู้เรียนรอรับข้อมูล
ต่างๆ จากครูแต่เพียงฝ่ายเดียวอย่างไม่กระตือรือร้นหรือการไม่ร่วมในกิจกรรมต่างๆ
ในชั้นเรียนเลยนั้นอย่างไรบ้าง

สำหรับการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางแล้วว่า เน้นแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (communicative approach) ซึ่งมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้มากกว่าที่จะฝึกให้ผู้เรียนใช้โครงสร้างทางภาษาได้เท่านั้น การเรียนการสอนภาษาจึงเน้นที่การเสริมสร้าง และพัฒนาสมรรถภาพทางการสื่อสาร (communicative competence) ของผู้เรียน ดังนั้น ลักษณะการเรียนการสอนภาษา ในชั้นเรียนในปัจจุบัน ผู้สอนจึงต้องลดบทบาทของตนเองลงจากการเป็นผู้ให้แต่เพียงผู้เดียว ในชั้นเรียน มาเป็นผู้จัดกิจกรรม และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษามากที่สุด สำหรับตัวผู้เรียนเองก็เปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้แต่เพียงอย่างเดียว เป็นผู้มีส่วนร่วม ในการเรียนการสอนมากขึ้น ดังคำกล่าวของ ริชาร์ด แอล ออลไรท์ (Richard L. Allwright 1983: 176) ที่ว่า "ถ้าความสามารถในการสื่อสาร คือจุดมุ่งหมายสำคัญ ในการเรียนการสอนภาษาแล้ว ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารต่าง ๆ ในช่วงการเรียนภาษาคำย" นอกจากนี้ แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ยังเป็น แนวการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับภาษาที่เรียน นั่นก็คือ ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาคำยการใช้ภาษามากกว่าท่องจำโครงสร้างทางภาษา (B. Tayler 1983: 69) บทบาทของผู้เรียนในชั้นเรียนจึงสำคัญมาก ดังที่ ลีโอ แวน เลียร์ (Leo Van Lier 1988: 32) ได้กล่าวถึงการสอนไว้ว่า "การสอนไม่ได้ทำให้เกิด การเรียนรู้ แต่เป็นเพียงการสร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกิดขึ้นเท่านั้น" ซึ่งการเรียนรู้จะเกิดขึ้นหรือไม่นั้น ต้องประกอบด้วยบริบทต่างๆ ในชั้นเรียน รวมถึง พฤติกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีส่วนร่วม (participation) ในกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนภาษา เนื่องจาก มีข้อสันนิษฐานว่า การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของผู้เรียน มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้โดยตรง หรืออย่างน้อยที่สุด ก็เป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษาต่างประเทศของ ผู้เรียน ผู้วิจัยพบว่า โดยส่วนใหญ่จะศึกษาในด้านการพูดของผู้เรียน ดังเช่นงานวิจัยของ เฮอริเบิร์ต ดับบลิว เซลิเกอร์ (Herbert W. Seliger 1977 : 263-274) ซึ่งศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของผู้เรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษา

โดยเซลิเกอร์ ศึกษาการพูดของผู้เรียนโดยไม่จำกัดว่าจะเป็นภาษาใด ไม่ว่าสั้นหรือยาว เพียงใดก็ตาม (any speech acts) ซึ่งงานวิจัยของ เซลิเกอร์ นั้นนับว่าเป็นงานวิจัยชิ้นแรกที่ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนภาษา

ริชาร์ด แอล ออลไรท์ (Richard L. Allwright 1980 : 165-187)

เป็นอีกผู้หนึ่งที่พยายามศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษา โดยเน้นที่การวิเคราะห์การใช้โอกาสในการพูด (turn taking analysis) ของครูและนักเรียนในช่วงการเรียนการสอนภาษาโดยออลไรท์ แบ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็น 2 ด้าน คือ พฤติกรรมการรับโอกาสในการพูด (turn getting behaviors) และพฤติกรรมการให้โอกาสในการพูด (turn giving behaviors) ซึ่งพฤติกรรมแต่ละด้านประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยที่เป็นระบบ และสามารถสังเกตได้ ซึ่งในเวลาต่อมามีนักวิจัยหลายท่าน เช่น ชาร์ลีน ซาโต (Charlene Sato 1981) ริชาร์ด อาร์ เดย์ (Richard R. Day 1984) คริสโตเฟอร์ เอ็ม แอลลี (Christopher M. Ely 1986) และ จูดีท มาร์ติเนซ-มาร์เควซ (Judith Martinez-Marquez 1988) ได้นำแนวความคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์การใช้โอกาสในการพูดของ ออลไรท์ ไปใช้เพื่อศึกษารูปแบบของการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษาของผู้เรียน โดยพิจารณาในเรื่อง "โอกาสในการพูด" (turns) เป็นสำคัญ

ด้วยเหตุที่พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ และประกอบกับแนวการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน (learner-centered approach) จึงควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ตระหนักถึงพฤติกรรมดังกล่าวของผู้เรียน เพื่อจะได้จัดการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนมากที่สุด และช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถปรับปรุงตนเองให้เรียนรู้ได้มากที่สุดด้วย แต่การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในประเทศไทยไม่พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องนี้โดยตรง แต่มีงานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนโดยทั่วไป หรือศึกษาเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียน เช่น งานวิจัยของ ประสิทธิ์ นรศาสตร์ (2525)

ที่วิเคราะห์การปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 งานวิจัยของ ทองปอน ชินวงศ์ (2530) ที่วิเคราะห์การปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และงานวิจัยของ วรณี ไชยวิภาณนท์ (2533) ที่สังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษารูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในด้านการใช้โอกาสในการพูด (turn taking) ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมการรับโอกาสในการพูด (turn getting behaviors) และพฤติกรรมการให้โอกาสในการพูด (turn giving behaviors) โดยผู้วิจัยเลือกศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้เรียนในระดับชั้นดังกล่าวเป็นเด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่ชอบแสดงออกและอยู่ในขั้นสูงสุดของระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ย่อมจะแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยเฉพาะการมีปฏิสัมพันธ์ทางวาจา โดยใช้ภาษาเป้าหมายได้ชัดเจนกว่าผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในชั้นอื่นๆ ผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างไร และนักเรียนในระดับชั้นดังกล่าวที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ปานกลาง และต่ำ จะมีรูปแบบพฤติกรรมที่เหมือนหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ซึ่งความรู้ที่ได้รับจะช่วยชี้ให้เห็นถึงสภาพของพฤติกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนจริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง ปานกลาง และต่ำ ในด้านการใช้โอกาสในการพูด (turn taking) ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมการรับโอกาสในการพูด (turn getting behaviors) และพฤติกรรมการให้โอกาสในการพูด (turn giving behaviors)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. รูปแบบพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในชั้นเรียนสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จะสังเกตในด้านการใช้โอกาสในการพูด (turn taking) ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมการรับโอกาสในการพูด (turn getting behaviors) และพฤติกรรมการให้โอกาสในการพูด (turn giving behaviors) ของนักเรียนตลอดช่วงเวลาการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยเข้าทำการสังเกต
3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีได้คำนึงถึงองค์ประกอบบางประการ ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งได้แก่ สถิติปัญญา อายุ เพศ บุคลิกภาพ ทักษะคิดต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกได้นั้น ถือว่าเป็นการแสดงออกตามธรรมชาติของนักเรียน และเป็นตัวอย่างที่เพียงพอของพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมโดยการสังเกตและบันทึกข้อมูลตามความถี่ของพฤติกรรมย่อย และถือว่าพฤติกรรมย่อยแต่ละพฤติกรรมมีน้ำหนักเท่ากัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ลักษณะการแสดงออกทั้งทางวาจา และไม่ใช้วาจาของนักเรียนในด้านการใช้โอกาสในการพูด (turn taking) ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมการรับโอกาสในการพูด (turn getting behaviors) และพฤติกรรมการให้โอกาสในการพูด (turn giving behaviors) เพื่อให้ตนเองได้มีบทบาทร่วมในการเรียนการสอนในชั้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งดัดแปลงจากแนวคิดของริชาร์ด แอล ออลไรท์ (Richard L. Allwright 1980) และ ริชาร์ด แอล ออลไรท์และแคทลีน เอ็ม ไบเลย์ (Richard L. Allwright and Kathleen M. Bailey 1991) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

พฤติกรรมการรับโอกาสในการพูด (turn getting behaviors) หมายถึง การแสดงออกทั้งทางวาจาและไม่ใช้วาจาของนักเรียนต่อโอกาสในการพูด (turn) ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน จำแนกออกเป็นพฤติกรรมย่อยดังนี้

1. การยอมรับโอกาสในการพูด (accept) หมายถึง นักเรียนตอบคำถามหรือพูดเมื่อครูจะจูงใจตนเองเป็นผู้ตอบ (a personal solicit)
2. การพลาดโอกาสในการพูด (miss) หมายถึง นักเรียนไม่ตอบคำถามหรือพูดเมื่อครูจะจูงใจตนเองเป็นผู้ตอบ (a personal solicit)
3. การแย่งโอกาสในการพูด (steal) หมายถึง นักเรียนแย่งตอบคำถามที่ครูถามนักเรียนคนอื่น
4. การใช้โอกาสในการพูด (take) หมายถึง นักเรียนอาสาตอบคำถามหรือพูดเมื่อครูถามโดยไม่เจาะจงผู้ตอบ (a general solicit) จำแนกออกเป็นพฤติกรรมได้ดังนี้
 - 4.1 นักเรียนแสดงท่าทางเพื่อให้ครูรู้ว่าตนเองต้องการตอบ (bidding for turns)
 - 4.2 นักเรียนตอบโดยไม่แสดงท่าทางเพื่อให้ครูรู้ว่าตนเองต้องการตอบ (unbidden turns)

5. การเริ่มโอกาสในการพูด (start) หมายถึง นักเรียนพูดแทรกในขณะที่ครูหรือนักเรียนคนอื่นกำลังพูด

6. การสร้างโอกาสในการพูดโดยตนเอง (make) หมายถึง นักเรียนฝึกพูด เช่น ออกเสียงคำหรือข้อความต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่กำลังเรียนโดยตนเอง

พฤติกรรมการให้โอกาสในการพูด (turn giving behaviors) หมายถึง การแสดงออกทั้งทางวาจาและไม่ใช้วาจาของนักเรียน เพื่อให้โอกาสครูหรือนักเรียนคนอื่นพูด พฤติกรรมดังกล่าวของนักเรียนจำแนกออกเป็นพฤติกรรมย่อยดังนี้

1. นักเรียนแสดงท่าทางเพื่อให้ครูหรือเพื่อนรู้ว่าตนเองต้องการพูด (bidding for turns)
2. นักเรียนพูดโดยไม่แสดงท่าทางเพื่อให้ครูหรือเพื่อนรู้ว่าตนเองต้องการพูด (unbidden turns)

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2535 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่างกัน หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนแตกต่างกัน จากการทำแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูง คือ นักเรียนที่สอบได้คะแนนตั้งแต่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษปานกลาง คือ นักเรียนที่สอบได้คะแนนตั้งแต่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 26-74
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ คือ นักเรียนที่สอบได้คะแนนตั้งแต่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางแก่ผู้จัดทำหลักสูตรและผู้บริหารการศึกษา จะได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียน เพื่อจะได้จัดเนื้อหา ตลอดจนกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของนักเรียนมากขึ้น
2. เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอน ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ โดยตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของผู้เรียนมากขึ้น
3. เป็นแนวทางแก่นักศึกษา และผู้วิจัยทั้งในสาขาการสอนภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาอื่นๆ ที่สนใจ จะได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนต่อไป